

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820203852
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3820203852.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marty Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcov 1/ A. B., bytom C. XXXX/XXXX, D., 2/ A. B., bytom E. XX/X, D., zastúpených JUDr. Ľubošom Hagarom, advokátom so sídlom Moyzesova 39, Modra, proti žalovanej F. G., bytom H. XXX, I. J. H., o určenie neplatnosti odstúpenia od zmlúv, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 6. októbra 2022 č. k. 8C/24/2020 – 132, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalobu v celom rozsahu zamietá.

Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcom 1/, 2/ náhradu trov prvoinstančného i odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 6. októbra 2022 č. k. 8C/24/2020 - 132 súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že právny úkon žalovanej, odstúpenie zo dňa 28.05.2020 od zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 11.06.2018, je neplatný, a vo výroku II. určil, že právny úkon žalovanej, odstúpenie zo dňa 19.06.2020 od zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť zo dňa 11.06.2018 a mandátnej zmluvy uzavretej dňa 11.06.2018, je neplatný. Vo výroku III. rozhodol, že žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanej spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že ide v poradí o druhý rozsudok súdu v danom spore, jeho skorší rozsudok v danej veci zo dňa 11.06.2021, ktorým žalobe vyhovel, odvolací súd na základe odvolania žalovanej zrušil s odôvodnením, že z napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nemožno zistiť, ako sa vypořádaval s otázkou procesnej prípustnosti podanej určovacej žaloby, prečo zrejme považoval žalobu za prípustnú, keď tejto vyhovel, a na základe ktorého konkrétneho ustanovenia procesného predpisu k svojmu záveru došiel a uložil mu vykonať posúdenie procesnej prípustnosti podanej žaloby v zmysle príslušného konkrétneho procesného ustanovenia, s uvedením jeho výkladu na daný určovací petit. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že po vrátení veci odvolacím súdom žalobcovia uviedli, že v plnom rozsahu zotrvávajú na svojich doterajších tvrdeniach s tým, že v bode 2 svojej žaloby odôvodnili, o akú žalobu ide a preukázali naliehavý právny záujem vo veci. Žalovaná uviedla, že odstúpenie od zmluvy je správne. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že žalobcovia ako veritelia uzavreli so žalovanou ako dlžníčkou dňa 11.06.2018 Zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej jej poskytli finančné prostriedky vo výške 62.000,- Eur dohodnutým spôsobom a na dohodnutý účel, ktoré sa žalovaná zaviazala splatiť v dohodnutých termínoch splatnosti. Na zabezpečenie vyššie uvedenej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o pôžičke uzavreli v rovnaký deň t. j. dňa 11.06.2018 žalobcovia ako záložní veritelia so žalovanou a p. K. H. ako záložcami Zmluvu o záložnom práve na nehnuteľnosť a taktiež Mandátnu zmluvu, v zmysle ktorej zriadili záložcovia záložné právo na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX v k.ú. H.. Žalovaná sa priebehu roka 2018 na základe Zmluvy o prevode vlastníckeho práva V

3617/2018 stala výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. H., čím sa stala jediným záložcom. Strany sa neskôr dohodli na zaúčtovaní pokuty 1.000,- Eur s tým, že pokiaľ v priebehu jedného alebo dvoch mesiacov sa nehnuteľnosť, ktorú žalovaná kúpila za poskytnuté peniaze, predá, peniaze žalovaná vráti. Konštatoval svoje zistenie, že žalovaná po tom, ako prevzala peniaze v zmysle pôžičky, kúpila nehnuteľnosť, dala ju zrekonštruovať, následne došlo aj k jej predaju. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že sa po vrátení veci odvolacím súdom zaoberal najskôr otázkou procesnej prípustnosti podanej určovacej žaloby. Konštatoval, že podľa žaloby žalobcovia 1/ a 2/ si uplatnili svoj nárok v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. s odôvodnením naliehavého právneho záujmu na rozhodnutí v danej veci. V ďalšom poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/60/2021 a dôvodil, že keďže predmetom sporu sa stalo určenie právnej skutočnosti (určenie, že odstúpenie od zmluvy o pôžičke, od zmluvy o záložnom práve a od mandátnej zmluvy je neplatné) a nová právna úprava v Civilnom sporovom poriadku podmienila určenie právnej skutočnosti tým, že požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu, môžu byť žalobami o určenie právnej skutočnosti iba tie žaloby, pokiaľ osobitná právna úprava možnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti pripúšťa. Podľa jeho názoru na splnenie tejto podmienky postačuje, ak prípustnosť takejto žaloby je vyjadrená v osobitnom ustanovení implicitne, teda ak existuje určité zákonné ustanovenie, z ktorého obsahu možno vyvodíť prípustnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, pričom sa odvolával na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/26/2021. Poukazoval na svoje zistenie zo spisu, že v konaní o vykonaní záznamu pod Z 3608/2020 boli dňa 07.08.2020 žalobcovia na podanie predmetnej žaloby zrozumiteľne vyzvaní okresným úradom. Preto podľa jeho názoru žaloba tak, ako je žalobcami 1/ a 2/ formulovaná, implicitne vyplýva z ustanovenia § 34 ods. 2 katastrálneho zákona. Uviedol, že ak súdne rozhodnutie o neplatnosti právneho úkonu týkajúceho sa nehnuteľnosti je podľa aktuálnej právnej úpravy stále zapísateľné do katastra nehnuteľností, znamená to, že daná úprava aj po zmene koncepcie určovacích žalôb akceptuje existenciu súdneho rozhodnutia o neplatnosti právneho úkonu vo vzťahu k nehnuteľnostiam. Ďalej uviedol, že takéto súdne rozhodnutie podľa súčasnej procesnoprávnej úpravy môže byť založené len na žalobe o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C.s.p., a že „žalobcovia sa evidentne domáhajú ochrany záložného práva a tým aj ochrany svojej pohľadávky zabezpečenej záložným právom v ich prospech, zriadeného na základe úkonu, ktorý by mal byť v dôsledku napadnutého odstúpenia od zmluvy od počiatku zrušený“, a preto je toho názoru, že podanou žalobou je možné odstrániť neisté právne postavenie žalobcov. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že práve preto je potrebné považovať § 34 ods. 2 katastrálneho zákona za osobitný predpis vo vzťahu k § 137 písm. d) C.s.p., na základe ktorého v danom prípade žalobu tak, ako ju formulovali žalobcovia, považuje za procesne prípustnú. V ďalšom sa zaoberal vecnou stránkou uplatneného nároku a dospel k záveru, že odstúpenia od predmetných zmlúv boli urobené výslovne účelovo bez splnenia podmienok v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka, a preto nebol naplnený dôvod na odstúpenie žalovanej od zmlúv. Konštatoval svoje zistenie, že žalovaná potom, ako prevzala peniaze v zmysle pôžičky, kúpila nehnuteľnosť, dala ju zrekonštruovať, následne došlo aj k jej predaju. Právne úkony odstúpenia od predmetných zmlúv žalovaná adresovala správe katastra až v období, kedy žalobcovia 1/ a 2/ pristúpili k výkonu záložného práva, keď viac ako po roku po niekoľko písomných a ústnych výzvach na žalovanú nedošlo k dohode či úhrade spornej istiny. Vzhľadom na ďalšie okolnosti uzatvárania zmluvy o pôžičke, a to že pôžička zo strany žalobcov bola žalovanej poskytnutá bezúročne, t. j. bezodplatne a zároveň bola zmluvnými stranami dohodnutá lehota splatnosti jeden rok a žalovaná za predmetné obdobie reálne mala možnosť dosiahnuť finančný príjem, z ktorého by poskytnutú pôžičku vrátila (predmetný predaj nehnuteľnosti), dospel k záveru, že predmetné skutočnosti vylučujú uzatvorenie zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok, a preto žalobe vyhovel. Vec právne posúdil podľa § 37 ods. 1, § 48 ods. 1 a 2, § 39, § 49, § 545a Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c) C.s.p. a § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností.

2. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietala nesprávne skutkové zistenie, nesprávne právne posúdenie veci a nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie. Vytkla súdu prvej inštancie, že nevykonala ňou navrhnuté dôkazy, a to najmä dôkaz výsluchom svedkyne H. G. a jej konfrontáciu so sporovou stranou. Ďalej namietala správnosť právneho posúdenia procesnej prípustnosti podanej žaloby, citovala namietané odseky 15 a 16 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Predložila výklad ustanovení C.s.p. upravujúcich určovacie žaloby. Uviedla, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, nakoľko to, že daný je, sa prezumuje. Namietla, že v podanej žalobe nie je špecifikovaný, resp. ani súd prvej inštancie neuviedol osobitný právny predpis, ktorý by určil právnu skutočnosť a že súd účelovo subsumuje právne skutočnosti

pod určovací žalobu. Namietala, že súd sa dostatočne nevyporiadal s právnym názorom krajského súdu a prípustnosť žaloby odôvodnil tak, aby katastrálny zákon resp. jeho ustanovenia boli osobitným predpisom vo vzťahu k prípustnosti podanej žaloby. Takýto postup označila za „contra legem“ vo vzťahu k právnej úprave v zmysle dikcie ustanovenia § 137 písm. d) C.s.p. a preto je dôvodné, aby odvolací súd po preskúmaní rozsudku zamietol žalobu. Namietala aj hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku. Vytýkala, že súd sa pri posudzovaní tiesne ako dôvodu odstúpenia od zmluvy opieral o výsluch žalobcov, neskúmal zdravotnú dokumentáciu a nevypočul svedka H. G.. To, že žalobcovia poskytujú finančné prostriedky po regióne Prievidza bezúročne, označila za domnienku súdu. Spôsob a forma, ako mala plniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke, označila za likvidačné, čo bol primárny dôvod odstúpenia od zmluvy.

3. Žalobcovia 1/ a 2/ sa vyjadrili k podanému odvolaniu. Navrhli rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vo vzťahu k namietanému nevykonaniu dôkazov uviedli, že dôkaz výsluchom svedkyne nebol uplatnený riadne a včas. Vo vzťahu k druhému dôkazu — konfrontácia žalobcov so svedkom a žalovanou uviedli, že Civilný sporový poriadok takýto dôkaz nepozná, súd teda nemohol pochybiť, ak ho nevykonal. Rovnako žalovaná ho neuplatnila riadne a včas. K námietke žalovanej, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil procesnú prípustnosť podanej žaloby vzhľadom na naliehavý právny záujem, uviedol, že žalovaná nekontextuálne poukazuje na rôzne názory z právnej praxe ohľadom naliehavého právneho záujmu, ktorých podstate pravdepodobne nie úplne rozumie, rovnako tak nie úplne rozumie aplikácii a výkladu § 137 písm. c) C.s.p., najmä tomu, kedy je potrebné a kedy nie preukázať naliehavý právny záujem určovacej žaloby, čo v konaní nespochybniteľne preukázali. Uviedli, že procesnou prípustnosťou určovacej žaloby sa súd prvej inštancie vysporiadal v odsekoch 15 a 16 odôvodnenia, keď právne ustálil, že v danej veci žalobu posúdil podľa § 137 písm. d) C.s.p. a svoj názor odôvodnil aj s poukazom na rozhodovaciu prax priamo odvolacieho súdu. Žalovaná ďalej v odvolaní podľa nich zopakovala účelovú procesnú obranu ohľadom tiesne, názorov na údajnú neplatnosť uzavretých právnych úkonov a údajne nevýhodné podmienky, s ktorou sa súd riadne vysporiadal v odsekoch 17 až 22 odôvodnenia napádaného rozhodnutia.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa 388 C.s.p. zmeniť z týchto dôvodov:

5. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalovanej týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia procesnej prípustnosti podanej žaloby.

6. Ako súd prvej inštancie v napadnutom (novom) rozhodnutí uviedol, predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 11. júna 2021 č.k. 8C/24/2020 – 80, ktorým vyhovel žalobe v celom rozsahu (žaloba bola úspešná), bolo uznesením odvolacieho súdu zo dňa 28.04.2022 č.k.27Co/66/2021-106 zrušené z dôvodu absentujúceho vyporiadania sa s otázkou procesnej prípustnosti podanej určovacej žaloby, ktorá je predpokladom úspešnosti žaloby a ktorej splnenie súd skúma z úradnej povinnosti. Súd prvej inštancie splnil úlohu uloženú mu odvolacím súdom a v novom napadnutom rozhodnutí sa s otázkou procesnej prípustnosti podanej žaloby vyporiadal a dospel k záveru o jej prípustnosti. Žalovaná v podanom odvolaní namietla správnosť tohto právneho posúdenia ako dôvod odvolania proti rozsudku. Žalobcovia 1/ a 2/ sa k danej odvolacej námietke žalovanej vyjadrili a označili žalobu za procesne prípustnú v súlade s právnym posúdením súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa týmto odvolacím dôvodom zaoberal a po preskúmaní rozsudku dospel k záveru o nesprávnosti názoru súdu prvej inštancie o procesnej prípustnosti podanej žaloby.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ sa podanou žalobou domáhajú určenia neplatnosti odstúpení žalovanej od zmluvy o pôžičke, zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnosti a mandátnej zmluvy.

8. Odstúpenie od zmluvy je právny úkon teda právna skutočnosť. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. (In: ŠTEVČEK, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 551, marg. č. 12.)

9. Určením neplatnosti odstúpení od zmlúv v napadnutom rozsudku súd prvej inštancie nedeclaroval (aktuálnu) existenciu či neexistenciu práva, ale konštatoval, že v minulosti nastala určitá právna skutočnosť. Požadované určenie neplatnosti odstúpenia tak predstavuje určenie právnej skutočnosti. Procesnú prípustnosť žaloby o určenie právnej skutočnosti upravuje § 137 písm. d/ C.s.p., ktoré je v danej veci rozhodným ustanovením, a nie § 137 písm. c/ C.s.p., ako sa domnievajú žalobcovia, ktorí sa v žalobe aj v odvolacom konaní odvolávajú na preukázanie naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe podľa § 137 písm. c/ C.s.p.

10. Ustanovenie § 137 písm. d/ C.s.p. umožňuje žalovať o určenie (ne) existencie právnej skutočnosti na rozdiel od § 137 písm. c/ C.s.p., ktorý upravuje žalobu o určenie (ne)existencie práva, avšak len za splnenia osobitnej podmienky a to, že prípustnosť tohto druhu žaloby vyplýva z osobitného predpisu, teda, že ju zákon pripúšťa. V minulej, t.j. pred 01.07.2016, súdnej praxi za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb.) sa pomerne často podávali žaloby o určenie platnosti, resp. neplatnosti určitého právneho úkonu odvolávajúc sa na § 80 písm. c/. No hoci tento procesný predpis nepoznal znenie zodpovedajúce súčasnému ustanoveniu § 137 písm. d/ C.s.p., právna teória i časť súdnej praxe už vtedy dovodila, že určovacia žaloba je namieste len tam, kde má súd deklarovať existenciu alebo neexistenciu právneho vzťahu či práva. Určenie existencie právnej skutočnosti, nie právneho vzťahu či práva rozhodnutím súdu, prichádzalo do úvahy iba vtedy, ak to zákon pripúšťal (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 24.02.1971, sp. zn. 2 Cz 8/71, publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí pod Rc 17/722; rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 27.03.1997, sp. zn. 3 Cdo 1338/96, publikované pod Jc 21/977 v časopise Súdna judikatúra, ročník 1997, zošit 3, s. 58; rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe z 28.06.1994, sp. zn. 7 Cdo 41/93, publikované v Bulletin Vrchného súdu v Prahe pod Rc 35/944, ročník 1994, zošit 3, s. 38, zhodne zhodnotenie Najvyššieho súdu SSR z 27.06.1972, sp. zn. CPJ 59/71, publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod Rc 65/722, ročník 1972, zošit 9, s. 496.). Nová procesnoprávna úprava Civilného sporového poriadku sa priklonila k tomuto názoru a pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva).

11. Súd prvej inštancie za takýto osobitný predpis, ktorý podľa neho pripustil podanie predmetnej určovacej žaloby, považoval § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, podľa ktorého, ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka.

12. Odvolací súd s týmto názorom súdu prvej inštancie nesúhlasí.

13. V prípade žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia žalovanej od zmluvy o pôžičke, ktorej súd prvej inštancie vyhovel ako procesne prípustnej vo výroku I. napadnutého rozsudku, odvolací súd upozorňuje, že predmetom žaloby v tejto časti nie je právny úkon, na ktorý sa vzťahuje súdom prvej inštancie aplikovaný zákon o katastri nehnuteľností, teda právny úkon k nehnuteľnosti, pretože zmluva o pôžičke je právnym úkonom, ktorý sa netýka práv k nehnuteľnosti, nezapisuje sa do katastra nehnuteľností a nezapisuje sa ani zmena toho právneho úkonu. Katastrálny zákon ako zákon upravujúci evidenciu právnych vzťahov k nehnuteľnostiam (vecných práv) ani implicitne neupravuje prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o pôžičke. Obdobne to platí aj pre mandátnu zmluvu. Teda v prípade žaloby v tejto časti nie je záver súdu prvej inštancie s odkazom na implicitnú použiteľnosť katastrálneho zákona namieste.

14. Avšak ani v prípade žalovaného určenia neplatnosti odstúpenia od zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnosti, ktorý právny úkon sa týka práva k nehnuteľnosti, a preto je evidovaný v katastri nehnuteľností, nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu § 34 ods. 2 katastrálneho zákona považovať za osobitný predpis, z ktorého vplýva prípustnosť podania žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia (a to ani implicitne), ako dovodil súd prvej inštancie. Prijatie takéhoto výkladu by totiž v prípadoch žalôb týkajúcich sa právnych úkonov k nehnuteľnostiam (kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, iné prevodné zmluvy ako aj záložné zmluvy, a pod., odstúpenia od týchto zmlúv, iné ich zmeny), učinilo ustanovenie § 137 písm. d/ C.s.p. obsolentným (nepotrebným, zbytočným a nepoužiteľným), keďže právne úkony k nehnuteľnostiam sú predmetom prevažujúcej väčšiny určovacích žalôb podávaných na

súdy. Takýto výklad by poprel zámer zákonodarcu, ktorý musí súd pri postupe v konaní podľa Civilného sporového poriadku sledovať (porov. čl. 16 Základných princípov C.s.p.). Zámerom zákonodarcu pri konštruovaní tohto ustanovenia do nového procesného kódexu bolo práve odstránenie minulej vyššie spomínanej súdnej praxe s odkazom na § 80 písm. c/ O.s.p. (žaloby o určenie platnosti, resp. neplatnosti zmluvy a iných právnych úkonov, teda právnych skutočností). Ako uviedol v dôvodovej správe k zákonu č. 160/2005 Z.z. cit. „Úplne nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba a žaloba o určenie inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napríklad Zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách a pod..“ Tento zámer zákonodarcu potvrdzujú i komentáre podávajúce výklad C.s.p., napr. ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 551.

15. Na tom nič nemení ani poukaz súdu prvej inštancie na rozhodnutia označené súdom prvej inštancie ako „rozhodnutie KS TN sp. zn. 19Co/60/2021“ a „Krajský súd v Trnave sp. zn. 23Co/26/2021 zo dňa 13.07.2021“ (ktoré rozhodnutie bolo citované v označenom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/60/2021). Jednak názormi v nich obsiahnutými odvolací súd viazaný nie je (nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít predstavujúce ustálenú súdnu prax) a jednak vychádzajú z iných okolností (odstúpenie od kúpnej zmluvy v priebehu vkladového konania na katastrálnom úrade).

16. Pokiaľ súd prvej inštancie v prvej vete ods. 16 odôvodnia tvrdí, že žalobcovia cit. „boli na podanie predmetnej žaloby zrozumiteľne vyzvaní Okresným úradom dňa 07.08.2020 (v prípade ak rozporujú platnosť predmetných zmlúv)“ a v ďalšej vete, že na súdne rozhodnutie o neplatnosti právneho úkonu cit. „boli žalobcovia explicitne vyzvaní Okresným úradom“, odvolací súd uvádza, že tieto tvrdenia súdu prvej inštancie nie sú pravdivé. Z čl.14 spisu, na ktorom sa nachádza spomínaná výzva Okresného úradu Prievidza zo 07.08.2020, vyplýva len výzva úradu žalobcovi 1/, aby v prípade, ak spochybňuje platnosť odstúpenia od zmluvy, podal na súde v lehote 30 dní príslušnú žalobu, a oznámenie úradu žalobcovi 1/, že mu v prílohe zasiela „fotokópiu - odstúpenie od zmluvy o záložnom práve V 3616/2018 žalovanou“. V žiadnom prípade úrad v tejto výzve neurčoval, aký konkrétny druh žaloby má žalobca 1/ na súd podať, a ani ho explicitne nevyzýval k podaniu „predmetnej“ žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o pôžičke a zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť, ako uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení (na okraj odvolací súd poznamenáva, že úrad vo výzve spomína len odstúpenie od zmluvy o záložnom práve V 3616/2018, nie od zmluvy o pôžičke ani mandátnej zmluvy, čo je v zhode s vyššie uvedeným názorom odvolacieho súdu o nepoužiteľnosti katastrálneho zákona vo vzťahu k zmluve o pôžičke a mandátnej zmluve ako osobitného predpisu).

17. Zo všetkých uvedených dôvodov preto odvolací súd považuje názor súdu prvej inštancie, že procesná prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o pôžičke a zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a mandátnej zmluvy vyplýva z § 34 ods. 2 katastrálneho zákona, za nesprávny. Odvolací súd nemá vedomosť o žiadnom právnom predpise, ktorý by podanie takejto žaloby pripúšťal. Ani žalobcovia žiaden takýto osobitný predpis, z ktorého prípustnosť nimi podanej žaloby vyplýva (okrem názoru súdu prvej inštancie), neuviedli. Preto je podľa názoru odvolacieho súdu podaná žaloba procesne neprípustná (porovnaj rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/91/2021 a sp.zn. 27Co/40/2022) a ako procesne neprípustná mala byť zamietnutá.

18. Odvolací súd na záver poznamenáva, že žalobcom 1/ a 2/ vytvoril zrušením predchádzajúceho vyhovujúceho rozsudku súdu prvej inštancie a vrátením veci na ďalšie konanie s upriamením pozornosti na otázku procesnej prípustnosti podanej žaloby dostatočný časový priestor na formulovanie procesne prípustného petitu žaloby (t.j. žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, podľa § 137 písm. c/ C.s.p.), no žalobcovia nereagovali.

19. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, zmenil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. Podľa § 396 ods. 2 C.s.p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

22. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení § 255 ods. 1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaná mala vo veci plný úspech, preto jej v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal náhradu trov konania i trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).